

Reactie Alliantie Samen Werkt Het op het eerste concept van het Nederlandse herstel- en veerkrachtplan

Alliantie Samen Werkt Het (ASWH) bestaat uit WOMEN Inc., Bureau Clara Wichmann, Movisie, WO=MEN en de Nederlandse Vrouwen Raad. Gezamenlijk streven wij naar een maatschappij waarin vrouwen en mannen daadwerkelijk gelijke kansen hebben om betaalde arbeid en onbetaalde zorg te combineren.

We richten ons voornamelijk op vrouwen in een financieel kwetsbare situatie. Specifiek op moeders en/of mantelzorgers die een stap willen maken naar (meer en/of beter) betaald werk en daarmee naar economische zelfstandigheid, maar die belemmeringen ervaren bij het nemen van deze stap.

Als ASWH zijn we door het Ministerie van Financiën gevraagd om specifiek input te leveren uit het oogpunt van gendergelijkheid. Deze reactie is dan ook vanuit dit perspectief geschreven. Zoals ook aangegeven tijdens de fysieke raadplegingsbijeenkomst op 21 april, zouden de plannen effectiever zijn en optimaal voldoen aan de randvoorwaarde van de EC als het maatschappelijk middenveld in een eerder stadium betekenisvol betrokken zou zijn geweest.

Gendergelijkheid als integraal onderdeel van alle maatregelen

Allereerst vinden we het goed om te zien dat er een plan ligt dat ministerie overstijgend is, en aandacht geeft aan een groot aantal belangrijke thema's voor het economisch herstel van de Nederlandse bevolking. Echter is het plan op dit moment op een manier opgesteld dat de uitwerking van de maatregelen niet duidelijk wordt. Omdat er geen specifieke investering is toegekend aan gendergelijkheid is het daarom moeilijk om te bepalen of er aandacht, of een mogelijkheid is om gendergelijkheid te bevorderen. Tevens is het onduidelijk hoe de effecten van de maatregelen op gendergelijkheid worden gemonitord.

Een aantal maatregelen is getoetst conform de kwaliteitseis 'effecten op gendergelijkheid' van integraal afwegingskader. Hoewel minimaal, een eerste stap is om deze toets toe te passen op alle maatregelen. Ook de maatregelen die al in werking zijn getreden. Het uiteindelijke doel hiervan is, is om al het beleid gendersensitief te maken. Gendersensitief beleid houdt rekening met de verschillende rollen en bijbehorende behoeftes, belangen en prioriteiten van mannen, vrouwen en non-binaire personen. Als hier geen rekening mee wordt gehouden kan het beleid onbedoeld negatieve effecten hebben op gendergelijkheid, of bestaande patronen in stand houden.

Een plan dat werkt voor iedereen

Dit plan biedt de uitgelezen kans om te werken voor de mensen die in de frontlinie stonden van het bestrijden van deze pandemie. Echter, schiet het nu te kort. We hebben geleerd dat het noodzakelijk is om te investeren in verbeterde randvoorwaarden voor gelijkere arbeidsparticipatie op alle niveaus. Waarbij het belangrijk is om intersectioneel en gendersensitief te werk te gaan.

Een goede start kan gemaakt worden door in dit plan een campagne op te nemen om de opname van partnerverlof te verhogen. Daarnaast zou het ontwikkelen van een deltaplan om werken in de kinderopvang aantrekkelijk te maken. Tevens zou er specifiek geïnvesteerd moeten worden in de hervorming van kinderopvang en onderzoek naar m/v verschillen in de gezondheidszorg.

Daarnaast is er in het huidige plan veel aandacht voor sectoren waar vrouwen ondervertegenwoordigd zijn. Investeren in vrouwelijk ondernemerschap in deze sectoren biedt de kans om de *gender gap* te verkleinen. Ook programma's om vrouwen en meisjes te stimuleren om te gaan werken in de technische sector kan hieraan bijdragen. Op dit moment is onduidelijk of hier plannen voor zijn.

Een plan conform internationale afspraken en standaarden

Naast de randvoorwaarde voor gendergelijkheid vanuit de Europese Commissie, zijn er ook andere internationale afspraken m.b.t. gendergelijkheid waar Nederland zich aan heeft gecommitteerd. Ons advies is om deze ook bij het uitwerken van dit plan in acht te nemen. Zo heeft Nederland tijdens de Commission on the Status of Women van maart dit jaar bijvoorbeeld toegezegd om meer te gaan inzetten op betekenisvolle consultatie, representatie en participatie van vrouwen in klimaat-gerelateerde besluitvormingsprocessen. Pijler 1 zou hier rekening mee moeten houden.